

संप्रति त्वाभोगध्रुवयोर्मध्ये मेलायको धातोः प्रयोगः कुत्रापि न दृश्यते। अत एव तस्य त्यागे न प्रबन्धावयवो धातुः। स त्रिधेति गीतप्रकाशकारेणोक्तं। उद्गाहध्रुवाभोगद्वयेण त्रिधेति भावः। तदुक्तं शिरोमणौ। उद्गाहः प्रथमः पादः कथितः पूर्वसूरिभिः। ध्रुवत्वाच्च ध्रुवो मध्ये आभोगश्चान्तिमो मतः॥ तत् तु हरिनायकेनोक्तं। ध्रुवाभोगान्तरे ज्ञातो धातुरन्योऽन्तराभिधः॥ तस्यापीदानीं क्वापि प्रयोगो न दृश्यते॥ Certant igitur invicem musici et metrici, quam ob caussam cum scholiastis ध्रुवं पदं semper dicam eam distichi partem, quae identidem recurrit, *udgrâham* priorem et simpliciter exhibebo distichorum schemata:

A. *Morae quaternae.*Cant. 1. a. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ b. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ ध्रु-प०. { c. $\text{— — —} | \text{— — — —} | \text{— — —} | \text{—} |$ d. $\text{— — — —} | \text{— —} | \text{—} |$

Udgrâha igitur est dactylicus catalecticus, dhruvapada partim anapaesticus acatalecticus, partim dactylicus acatalecticus.

Cant. 2. a. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — —} |$ b. $\text{— —} || \text{— — —} | \text{—} |$ c. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ ध्रु-प०. d. $\text{— — — —} | \text{— — —} | \text{—} |$ Dactylicus iterum est versus.Cant. 3. a. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ b. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ ध्रु-प०. { c. $\text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ d. $\text{— — —} | \text{— — — —} | \text{— — —} | \text{— — —} | \text{— — — —} | \text{— —} | \text{— —} ||$ Etiam

hoc carmen dactylicum est. De versu I, 30, a. cf. supra.

Cant. 4. a. et b. ut in cant. 3. Dhruvapada hanc praebet formam:

c. $\text{— — — —} | \text{— — —} | \text{— — —} | \text{—} |$ d. $\text{—} || \text{— — —} | \text{— — — —} | \text{— — —} | \text{—} |$

Cant. 5. a. et b. consentiunt cum 3. Dhruvapada hanc habet varietatem:

c. $\text{— —} | \text{— — — —} | \text{— — — —} | \text{— —} |$ d. $\text{— — — —} | \text{— — —} | \text{— — — —} | \text{— —} ||$ De versu 4, b. cf. supra.

Cant. 6. Udgrâha ut in praec. Semel tamen occurrit anapaestus prima sede hem. b. (18, b.). Dhruvapada est: